

РЕШЕНИЕ

№ 775

гр. София, 15.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-16, в публично заседание на
шести юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Валерия Братоева

при участието на секретаря Снежана П. Тодорова
като разгледа докладваното от Валерия Братоева Търговско дело №
20221100901196 по описа за 2022 година

РЕШИ:

РЕШЕНИЕ №

гр. София, 15.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО, VI-16 състав в открито съдебно заседание на шести
юни две хиляди двадесет и трета година, в състав:

СЪДИЯ: ВАЛЕРИЯ БРАТОЕВА

при участието на секретар Снежана Тодорова, като разгледа търговско дело № 1196 по
описа за 2022 г., за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда чл. 365 и сл. ГПК.

Образувано е по предявени от „Б.“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище гр. София и адрес
на управление: гр. София ул. „****, срещу „Б.Е.Е.“ ООД, ЕИК ****, със седалище гр. София
и адрес на управление: гр. София, ул. ****, обективно, кумулативно съединени иски за
заплащане на сумата 297250 USD и сумата 85041,55 лева – главници, дължими по договор
№ 1881 от 05.10.2018 г., представляващи цена на организирано от ищеца хотелско
настаняване на служителите на ответника в град Ал Хубар, Саудитска Арабия, като за
лицата, подлежащи на настаняване били сключвани застраховки „Помощ при пътуване в

чужбина с осигурен асистанс“ и закупувани самолетни билети, за стойността на които били издавани фактури, незаплатени от ответника, като се претендира обезщетение за забава върху стойността на всяка фактура от падежа □ (датата на издаване) до 29.06.2022 г. – деня, предхождащ предявяването на исковата молба, в общ размер от 57963,76 щатски долара по отношение главницата в щатски долара и 16583,11 лева - обезщетение за забава върху главницата в лева, като с определение от 06.06.2023 г. размерът на обезщетението за забава върху главницата в щатски долари, е увеличен до сумата 63794,31 щатски долара.

В исковата молба са изложени твърдения, че с договор № 1881/05.10.2018 г. ищецът приел по възлагане на ответника да организира хотелско настаняване на негови служители в Саудитска Арабия чрез резервация на 55 стаи за период от 6 месеца, независимо от реалната им заетост. Такива стаи били резервирани в хотел К.А.О. 5*, като ответникът уведомявал ищеца за имената на конкретните лица, които ще ползват стаите и за същите били сключвани застраховки „Помощ при пътуване в чужбина с осигурен асистанс“ и били закупувани самолетни билети. За стойността на предоставените услуги били издавани фактури, като същите не били заплатени, включително върху стойността им се претендира и заплащането на законна лихва.

Ответникът, „Б.Е.Е.“ ООД, е депозирало отговор на исковата молба в срок, с който оспорва претенциите за заплащане цената на на организираното хотелско настаняване. Твърди, че като въздушен превозвач негови служители и летателен състав били командировани в Саудитска Арабия и се налагало ползването на хотелско настаняване, но услугите на посредник като ищеца осъществявали настаняването и този договор бил безпрецедентен за ответника, като същият представлявал замислена схема за ощетяването му. Твърди, че резервирането на стаи било дължимо в зависимост от реалната им заетост, затова и цената била определена на единична стая за нощувка и била уговорена възможност за анулиране на резервации. Сключеният договор бил за поръчка, като в отношенията с хотела ищецът действал от свое име и за своя сметка и възнаграждение му се дължало за реално предоставените от хотела услуги. А такива услуги за претендираната стойност не били ползвани. Реално ползваните стаи били заплатени, а разликата от 297250 щатски долара не се дължала.

В допълнителна искова молба ищецът поддържа предявените искове. Твърди, че било възможно анулиране на цялата месечна резервация от 55 стаи, а не освобождаването на отделни такива.

В допълнителния отговор на „Б.Е.Е.“ ООД отново се поддържат възраженията за липса на реално ползване на хотелските стаи.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение, намира от фактическа и правна страна следното:

Страните не спорят и видно от представения договор № 1881/05.10.2018 г. същите встъпили в правоотношение със съдържание по възлагане на „Б.Е.Е.“ ООД, „Б.“ ЕООД да организира хотелско настаняване на служителите му в гр. Ал Хубар, Саудитска Арабия. Изпълнителят предоставял цена за резервация на контингент от 55 единични стаи за настаняване на 55 служители в хотел с категория 5*, с лесен достъп до международното летище в Даммам, за 6 поредни месеца, като предоставянето на стаи извън договорения контингент на същата цена ставало при наличност – т. 2.1 от договора. Цената на резервацията следвало да бъде заплащана от възложителя не по-късно от 14 дни преди началото на всяка поредна месечна резервация, като всички банкови такси и комисионни

били за сметка на възложителя, който следвало да заплаща и всички допълнителни разходи, направени по негово желание – т. 2.4 и т. 2.5 от договора. Договорът бил сключен за 6 месеца, но с възможност за автоматично продължаване на действието му при липса на изразена воля от някоя от страните за неговото прекратяване.

С анекс към договора от 05.10.2018 г. изпълнителят „Б.“ ЕООД се задължило да организира хотелско настаняване в конкретен хотел - „К.А.О. хотел“ 5* при цена от 137,50 щатски долара за 1 единична стая за 1 нощувка, при изрично посочени хотелски услуги, включени в цената, като останалите клаузи от договора останали непромени.

С анекс II № 1991-A/05.10.2019 г. страните се съгласили да продължат действието на договора и за периода 14.10.2019 г. – 14.04.2020 г., при възможност за автоматично продължаване при липса на изрично противопоставяне от някоя от страните.

Останалите представени в производството документи са взети предвид при изготвяне на основното и допълнително заключение на съдебно-счетоводната експертиза, поради което и не се налага самостоятелното им обсъждане.

Приетите основно и допълнително заключение на съдебно-счетоводна експертиза, които съдът кредитира като съответни на представените в производството доказателства, обуславят извод да са установени следните факти:

При прегледа на търговските книги на страните вещото лице не е установило да са налице индиции за нередовното им водене по отношение на процесното правоотношение. Представените издадени в периода 14.10.2018 г. -28.7.2020 г. 64 броя фактури и 1 кредитно известие от „Б.“ ЕООД с получател „Б.Е.Е.“ ООД и основание „Настаняване в хотел Kempinski Al Othman 5*, Al Khobar, Саудитска Арабия, 55 SGL“ за различни периоди и брой нощувки, са издавани във връзка с процесния договор, чийто предмет е именно организация на хотелско настаняване на служителите на „Б.Е.Е.“ ООД в град Ал Хубар, Саудитска Арабия в хотел с категория 5 звезди, който в сключения анекс изрично е индивидуализиран да е „К.А.О. 5*“. Общата фактурирана сума е 4008125,00 щатски долара.

Сред останалите изследвани от вещото лице първични счетоводни документи са налице 158 фактури или протоколи, от основанията на които е видно, че са за покупка на самолетни билети, при които една от дестинациите задължително е била с код на летището DMM, през което следва да са пътували служителите на „Б.Е.Е.“ ООД, за достигане до хотела, в който са настанявани. В представените фактури фигурират и 19 броя фактури за сключени застраховки, от чието основание не може да се установи дали са свързани с процесния договор за хотелско настаняване, но които фактури също са осчетоводени. Сред представените първични документи са установени и 70 броя фактури, които биха могли да попаднат в категория „други“, тъй като от основанията им не личи да са директно или индиректно свързани с процесния договор - касаят закупени самолетни билети, в чийто начални и крайни дестинации не фигурира летище с код DMM, както и фигурират хотелски настанявания в различни от Ал Хубар градове – Братислава, Франкфурт. Фактурите са осчетоводени идентично при страните.

Конкретно по приложените към исковата молба фактури и протоколи, вземания по които са предмет на исковете, от хронологичната ведомост на счетоводна сметка при страните са осчетоводени вземания, които са идентични като номера на документи и суми с описаните и приложени към исковата молба – общо за сумата от 297250,00 щатски долара и сумата 85066,49 лева, като по фактура № 1167/28.7.2020 г. на стойност 1154,15 лева, ищецът претендира заплащането на сумата 1129,21 лева. От записванията в счетоводството на

ищеца е видно, че фактурите, които със стойност в щатски долари (№1165/28.7.2020 г., № 1168/28.7.2020 г. и № 1171/28.7.2020 г.) са превалутирани по курс 1,66922 лева за 1 щатски долар, като общата сума на фактурите е 559625,00 щатски долара, от която са заплатени 262375,00 щатски долара по фактура № 1165/28.07.2020 г. и е налице непогасен остатък от 297250,00 щатски долара. Общият размер на вземанията в лева в счетоводството на „Б.“ ЕООД възлиза на сумата 581242,15 лева, а при ответника „Б.Е.Е.“ ООД - 579725,62 лева, като разликата се дължи на курса на щатския долар в момента на осчетоводяването, тъй като в счетоводството на „Б.Е.Е.“ ООД е прилаган курс от 1,675 лева за 1 щатски долар.

Общият брой фактурирани нощувки за периода 14.10.2018 г. – 12.03.2020 г. е 530, без прекъсване ползването на стаите, като цената за стая възлиза на уговорената в договора цена от 137,50 щатски долара и за целия период са фактурирани винаги 55 стаи ($55 \text{ стаи} * 137,50 \text{ щатски долара} * 530 \text{ нощувки} = 4008125 \text{ щатски долара}$).

От счетоводството на ищеца е предоставено копие от банково извлечение от собствената му банкова разплащателна сметка в щатски долари открита при „Уникредит Булбанк“ АД, с IBAN ****, от която са извършвани плащания към контрагент „Kempinski Al Othman Hotel“ по банкова сметка с IBAN ****, посочена в предоставен от счетоводството на „Б.“ ЕООД договор, сключен с хотела. С оглед факта, че банковата сметка, по която са превеждани средствата, съвпада с тази по договора между ищеца и „Kempinski Al Othman Hotel“, както и времевият обхват съвпада с този на процесния договор – преводите датират от 12.10.2018 г. до 26.3.2020 г., е обосновано да се приеме, че същите са във връзка с процесния договор, като заплатените суми от ищеца към хотела са в размер на 3107422,00 щатски долара.

Предоставена е счетоводна хронология по контрагент Kempinski Al Othman 5* Al Khobar, от която са видни получените от „Б.“ фактури, издадени от хотела, датите, номерата им, както и превалутираната сума в лева, както следва да се извърши осчетоводяването според българското законодателство. В хронологията не е видна сума в долари. В представената хронология не са открити операции по възстановени от хотела към „Б.“ ЕООД средства. Общата заплатена сума в лева за периода е в размер на 5437548,93 лева.

По процесния договор във връзка с хотелско настаняване за периода 2018 г. – 2020 г. „Б.“ ЕООД е издало към „Б.Е.Е.“ ООД общо 64 фактури и 1 кредитно известие на обща стойност 4008125,00 щатски долара за общо 530 нощувки, като в основанието на всяка от фактурите е описано, че нощувките са за 55 единични стаи. Ако за реално ползвани от служителите на „Б.Е.Е.“ ООД нощувки се считат данните съобразно командировъчните заповеди, то за процесния период служителите следва да са ползвали 25509 нощувки, които при цена за нощувка от 137,50 щатски долара, възлизат на 3507487,50 щатски долара, което прави разлика от 500637,50 щатски долара.

Брутният финансов резултат (брутен марж), представляващ разликата между това което „Б.“ ЕООД е получило за предоставената услуга и това, което е заплатило на хотел Кемпински е разликата между фактурираните (част от които в размер на 297250,00 щатски долара не заплатени от ответника) и фактурираните на „Б.“ ЕООД от хотела суми или $4008125,00 \text{ щатски долара} - 3107422,00 \text{ щатски долара} = 900703 \text{ щатски долара}$. Следва да се отбележи, че става въпрос за брутен марж, тоест разлика между приход и платеното на доставчика на услугата, без да се отчитат оперативни разходи, финансови разходи, евентуално разходи към други подизпълнители. Нетният марж за 2019 г. например, когато „Б.“ ЕООД отчита 583000 лева печалба при 5902000 лева приход е 9,9 %.

При отчитане на заплатената сума от „Б.“ ЕООД според банковите му извлечения в полза на хотел Kempinski Al Othman 5* Al Khobar за 530 нощувки при 55 заети стаи, цена на нощувка би възлязла на 106,60 щатски долара.

Видно от удостоверение от „Уникредит Булбанк“ АД, с техен изходящ номер 0299-64-013010/26.10.2022 г. за периода от 01.01.2018 г. до 25.10.2022 г. по всички съществуващи сметки на „Б.“ ЕООД открити в банката няма постъпили средства от Кралство Саудитска Арабия, както и от хотел Kempinski Al Othman, гр. Ал Хубар. В счетоводството на ищеца не са видни получени кредитни известия от „Kempinski Al Othman Al Khobar“ по издадени от последния фактури, както и не са видни извършвани прихващания, приспадане или отнасяне на суми за следващи периоди и нощувки.

Налице са сключени застраховки „Помощ при пътуване в чужбина с осигурен асистанс“ в полза на лица, които са включени в списъка на командировани от „Б.Е.Е.“ ООД лица за периода м. ноември 2019 г. – м. ноември 2020 г., както и са налице закупени самолетни билети, които са фактурирани на ответника.

Между общата сума на фактурите изследвани в основното заключение и допълнително представените първични документи няма съществена разлика (с изключение на такава от превалутирания и за такси), единствено е описана разлика в номерата и броя на фактурите, като в хронологията две от тях са отразени в рамките на едно записване, което по никакъв начин не променя изводите на вещото лице, направени в основното заключение.

Обезщетението за забава върху всяка главница, определено съгласно приложимата законната лихва, възлиза съответно на сумата 63794,31 щатски долара и 16583,10 лева.

Други доказателства от значение за спора не са събрани.

По отношение на предявените осъдителни иски, с правна квалификация чл. 285 вр. чл. 79 ЗЗД.

Исковете са основателни.

Няма никакво съмнение, че страните сключили договор близък по съдържание на договора за поръчка, с който „Б.Е.Е.“ ООД възложило на „Б.“ ЕООД организирането на хотелско настаняване. Този договор има характеристиките на уредения в чл. 280 и следващи ЗЗД договор за поръчка, тъй като макар и сключен между търговци е безвъзмезден, докато комисионният договор, уреден в чл. 348, ал. 1 ТЗ, е по дефиниция възмезден.

В решение № 212 от 03.11.2017 г. по гр. д. № 358/2017 г., Г. К., IV Г. О. на ВКС, е разяснена разликата в предмета на договора за поръчка и този за изработка така: „Съгласно чл. 258 ЗЗД с договора за изработка изпълнителят се задължава на свой риск да изработи нещо по поръчка на възложителя срещу възнаграждение. Предмет на договора може да бъде както някаква телесна или нетелесна вещ, така и някаква услуга, като за постигането на правния резултат се осъществяват фактически действия, които могат да бъдат резултат, както на физически, така и на интелектуални усилия. Съгласно чл. 280 ЗЗД довереникът се задължава да извърши за сметка на доверителя възложените от доверителя действия. Предмет на договора за мандат (поръчка) не може да бъде вещ, а само услуга. Действията, чрез които се извършва услугата няма как да не са резултат на физически и интелектуални усилия, но те винаги придобиват правен характер, тъй като се извършват за сметка на доверителя. Разликата между двата договора не е в полагането на труд (труд се полага и при двата договора), а в естеството на престациите (дължимия правен резултат) - при изработката изпълнителят предава изработената вещ или предоставя извършваната услуга

на възложителя, който я приема, докато при мандата след извършването на услугата (от свое или чуждо име, но винаги за сметка на доверителя, т. е. с правен характер) довереникът уведомява доверителя за изпълнението и му дължи отчет (сметка и предаване на полученото в изпълнение на поръчката). От тази разлика в престациите следват и различията между двата договора: първият е възмезден, ако не е уговорено друго, а вторият - безвъзмезден, ако не е уговорено друго; и при отказ от възлагането се дължи възнаграждение само за изпълнената част, а при оттегляне на мандата се дължи цялото уговорено възнаграждение, ако такова изобщо е уговорено.

За правното естество на договора е без значение, как страните са го озаглавили и какви термини за използвали, за да изразят волята си. Какъв е по правната си същност договорът, зависи от естеството на уговорените престации. Страните обаче разполагат с договорна свобода и сключеният между тях договор може да съдържа, както елементи на договор за изработка, така и елементи на договор за мандат, а също и елементи на друг уреден в закона или ненаименован договор.“

Договорът за осигуряване на хотелско настаняване обикновено съдържа, както елементи от договор за изработка, тъй като задължението на изпълнителя „Б.“ ЕООД е не само да сключи договор за туристическа услуга със съответния хотел от свое име и за сметка на „Б.Е.Е.“ ООД, но и да подготви необходимите документи за индивидуализация на лицата, които ще ползват услугата, да предостави тази информация на туристическия обект, да издаде съответните документи за ползване на резервацията на стаите, което по своята същност е предмет на съответни фактически действия.

Страните не спорят относно естеството и съдържанието на правата и задълженията, елемент от възникналото правоотношение, спорен е въпросът за дължимостта на цената за резервираните стаи обвързана ли е от реалното им ползване, т.е. дали е дължима цена за 55 стаи или само за тези от тях, в които реално са били настанени служители на ответника.

В договора (т. 2.1) постигнатата между страните уговорка е за резервиране на точно определен брой стаи – 55 единични стаи за настаняване на 55 служители, като туристическия обект, в който да се осъществи настаняването е изрично уговорен в нарочен анекс I към договора, сключен на същата дата -05.10.2018 г. – К.А.О. 5* в гр. Ал Хубар, Саудитска Арабия, при фиксирана цена за стая от 137,50 щатски долара за 1 нощувка. В анекса изрично е отбелязано, че резервацията (в единствено число) е за контингент от 55 единични стаи.

Никъде в договора не се съдържа клауза за определяне на цената за резервацията в зависимост от действително настанения брой служители, резервацията е договорена да е за 55 единични стаи, при изрично определена цена за 1 нощувка в единична стая, като в договора липсва изразена воля цената на нощувките да се коригира в зависимост от реалния брой настанени служители на ответника.

Следователно тълкуването на клаузите на сключения договор не дава основание да се изведе воля за дължимост на цена за хотелско настаняване само за действително ползваните от служителите на „Б.Е.Е.“ ООД стаи, при резервирани във всички случаи 55 стаи.

В съдебната практика, изразена в решение № 67 от 30.07.2014 г. на ВКС по т. д. № 1843/2013 г., II т. о., ТК, е прието, че на тълкуване според критериите на чл. 20 ЗЗД подлежат неясните, непълни и неточни уговорки в договора, които поради недостатъците си пораждават съмнение и спор между страните относно действителното съдържание на постигнатото при сключване на договора общо съгласие и целените с договора правни

последници. Тълкуването се извършва съобразно критериите на чл. 20 ЗЗД, за да се изясни действителната, а не предполагаемата воля на договарящите. Прилагането на критериите на чл. 20 ЗЗД предполага отделните договорни уговорки да се тълкуват във връзка една с друга и в смисъла, който произтича от договора, като се изхожда от целта на договора, обичаите в практиката и добросъвестността, но без да се подменя формираната при сключване на договора и обективизирана в съдържанието му воля на договарящите. При тълкуването на неясни клаузи следва да се има предвид и се изследват обстоятелствата, при които е сключен договора, породените към този момент отношения между страните и произтичащото от това поведение на последните, както развитието на отношенията след сключването му, които обстоятелства водят до цялостно изясняване на действителната воля на страните. Към така формираната практика решение № 46 от 07.03.2018 г. на ВКС по гр. д. № 2489/2017 г., IV г. о., ГК уточнява, че тълкуването цели запазване на цялото действие на договора така, както в действителност е желано от страните, независимо от съдържащите се в него неprecизни, неточни и дори неправилни формулировки при посочването на неговия предмет.

Тълкуването на волята на страните за дължимост на цена съобразно действително ползвания брой стаи се изключва и от поведението им при изпълнението на договора. За периода на неговото действие са издадени 64 фактури (и 1 кредитно известие), като всички те касаят настаняване в 55 стаи. Тези фактури са осчетоводени от „Б.Е.Е.“ ООД и само две от тях не са платени, а една е частично заплатена. Следователно ответникът е осчетоводявал и заплащал стойността на резервирани 55 стаи, като фактическото им ползване не е било релевантен за цената, дължима от ответника, факт. Това означава, че волята на страните, с която същите са съобразявали изпълнението на договора е била резервацията да е за 55 стаи и на стойност 7562,50 щатски долара за 1 нощувка, като в зависимост от броя резервирани нощувки за съответния период е издавана и фактура. В масовия случай тези нощувки са 7, с едно изключение (фактура № 917/08.11.2018 г., която е за 8 нощувки) и за периода 02.12.2019 г. – 12.03.2020 г. фактурирането е извършвано за по-продължителни периоди и съответно за 28, 35 и 11 броя нощувки.

Всички издадени от „Б.“ ЕООД фактури за цената на резервациите, са отразени в счетоводството на „Б.Е.Е.“ ООД, поради което е налице признание за получаване на предоставената от ищеца материална престация на организирано хотелско настаняване, което е прието и ползвано от ответника, без значение в какъв конкретен фактически обем.

Съгласно уеднаквената практика, формирана по реда на чл. 290 ГПК, която макар по действащата уредба да няма задължителен характер, но се съобразява от настоящия състав, изразена в решение № 23 от 07.02.2011 г. по т. д. № 588/2010 г., Т. К., II Т. О. на ВКС, решение № 166/26.10.2010 г. по т. д. № 991/2009 г. на ВКС, II т.о., решение № 96 от 26.11.2009 г. по т. д. № 380/2008 на ВКС, I т.о. и решение № 46 от 27.03.2009 г. по т. д. № 546/2008 г. на ВКС, II т.о., както и решение № 42 от 19.04.2010 г. по т. д. № 593/2009 г. на ВКС, II т.о., фактурата може да се приеме като доказателство за възникнало договорно правоотношение между страните, доколкото в самата фактура се съдържа описание на предоставената услуга, стойност, начин на плащане, наименованията на страните и време и място на издаване. Само по себе си отразяването на фактурата в счетоводството на ответника, включването ѝ в дневника за продажбите по ДДС и ползването на данъчен кредит по нея представляват признание на задължението и доказват неговото съществуване (така изрично решение № 42 от 19.04.2010 г. по т. д. № 593/2009 г. на ВКС, II т.о.).

Този извод е приложим и по отношение на издадените фактури за сключени

застраховки и закупени самолетни билети, още повече, че по отношение на претенцията за плащане на стойността им, „Б.Е.Е.“ ООД принципно не релевира възражения.

В случая за пораждаване на задълженията за плащане на стойността на издадените от „Б.“ ЕООД на „Б.Е.Е.“ ООД фактури, които са счетоводно отразени в търговските книги на последното, е без значение каква е стойността на издадените от доставчика на хотелското настаняване хотел К.А.О. 5* фактури с получател „Б.“ ЕООД и дали същите действително са заплатени. Тези отношения не касаят отношенията, възникнали от сключения между страните по спора договор.

В случая, сделките, със сключването на които е натоварен ищецът, с предмет резервиране на стаи за хотелско настаняване, са сключвани с туристическия обект от името на ищеца, който не е действал като представител на „Б.Е.Е.“ ООД, но за сметка на ответника, като последният не е дължал възстановяване на фактурираната от хотела стойност на туристическата услуга, а заплащането на фиксирана цена за същата, такава, каквато е уговорена в анекс № 1 към договора от 05.10.2018 г.. Изменението на цената, при която хотелът предоставя краткосрочното ползване на стаи и очертаните в анекса допълнителни услуги, е било на риск на „Б.“ ЕООД, което в рамките на период от шест месеца се е задължило да осигурява резервацията при точно определената цена, което означава, че при изменението □ в посока нейно нарастване, разликата би била за сметка на „Б.“ ЕООД. Конкретният туристически обект, в който да се ползват стаи за настаняване и допълнителните услуги, предоставяни от същия – изхранване, трансфер летище-хотел, ползване на фитнес и СПА съоръжения и т.н., са изрично уговорени в сключения към договора анекс № 1/05.10.2018 г., като „Б.Е.Е.“ ООД е изразило изрично съгласие с кой конкретен правен субект ищецът да встъпва в правоотношение по наемане на хотелски стаи и при какви конкретни условия. В този смисъл е без всякакво значение каква е цената на идентични услуги, предоставяни от конкурентни хотелски обекти (Уоруик Ал Хубар) и какви са били основанията за командироване на служителите на ответника, включително няма никакво значение и налице ли е и при какви условия е сключен от „Б.Е.Е.“ ООД с трето, неучастващо в производството лице договор за лизинг на въздухоплавателно средство с екипаж. Наличието на такъв единствено потвърждава необходимостта служители на ответника да бъдат командировани и настанени в град Ал Хубар, което изразява кредиторския интерес от встъпването в договор с ищеца.

Самият договор, изменен със сключените анекси, е породил конкретно правно задължение за „Б.Е.Е.“ ООД да заплаща в 14-дневен срок преди началото на ползването резервираните му 55 хотелски стаи при цена от 137,50 щатски долара за стая/нощувка и това задължение има за източник сделка, сключена между търговци, които дължат полагане на завишен стандарт на грижа към собствените си работи, съответно икономическия □ ефект не може да бъде преценяван и на тази база договорът да бъде квалифициран като увреждащ ответника. За сключваните сделки ответникът не е дължал заплащане на възнаграждение на „Б.“ ЕООД, поради което и е напълно разбираемо за положените от ищеца усилия възнаграждението да се формира като разлика между договорената с хотела и заплащана от ползвателя на услугите цена, която разлика след отчитане на присъщите за дейността по организиране на настаняването разходи, възлиза на 9,9 % от оборота, което следва да се приеме за съответна на търговската практика печалба, която обичайно е 10 %.

По отношение на акцесорните искове с правна квалификация чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Вземането за законна лихва възниква от фактически състав, включващ елементите:

главно парично задължение, настъпила негова изискуемост и неизпълнение на същото, като предметът на това вземане е обезщетение за вредите, които неизпълнението обективно и закономерно причинява. Вземането за лихва е акцесорно, но има известна самостоятелност спрямо главното, като провотпораждащият го състав включва релевиране на неизпълнение – липса на дължимо поведение по отношение на главното задължение.

В случая, съдът прие дължимост на главните вземания, които са изискуеми и ответникът не е доказал да са погасени чрез изпълнение или друг способ.

Съгласно решение № 89 от 30.06.2010 г. по т. д. № 985/2009 г., Т. К., I Т. О. на ВКС, постановено по реда на чл.290 ГПК и посочените в същото решение № 178/21.10.2009 г. по т. д. № 192/2009 г. и решение № 29/07.05.2009 г. по т. д. № 535/2008 г. на ВКС, ТК., представляващи уеднаквена практика за съдилищата, неизпълнението на едно парично задължение е винаги забавено, като кредиторът би могъл да търси от длъжника мораторно обезщетение. Съгласно общото правило на чл. 86, ал. 1 ЗЗД длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Когато задължението е срочно, длъжникът изпада в забава след изтичане на срока, а когато няма ден за изпълнение, длъжникът изпада в забава, когато бъде поканен от кредитора, съобразно нормата на чл. 84, ал. 2 ЗЗД.

В конкретния случай, главното задължение за заплащане на хотелското настаняване е срочно, тъй като изискуемостта му е настъпила с изтичането на 14 дни преди датата на конкретната резервация, като покана от страна на кредитора не е била необходима, съответно ответникът е изпаднал в забава от деня, следващ падежа на задължението, но кредиторът претендира обезщетението върху стойността на съответната фактура от издаването □ и тази забава е правопораждащ факт на задължението за престиране на мораторно обезщетение.

Размерът на законната лихва е нормативно определен, на основание чл. 86, ал. 2 ЗЗД - основният лихвен процент на Българската народна банка за периода, увеличен с 10 пункта (Постановление № 426 на МС от 18.12.2014 г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения в сила от 01.01.2015 г.), затова обезщетението за забава върху дължимата главница от 297250 щатски долара за периода от падежа на всяка фактура, който съвпада с датата на издаването □, до деня, предхождащ предявяването на исковата молба – 29.06.2022 г. възлиза на сума в общ размер от 63794,31 щатски долара, изчислен в заключението на съдебно-счетоводната експертиза, до който размер този акцесорен иск следва да бъде уважен.

Обезщетението за забава върху фактурите, издадени на 28.07.2020 г. за стойността на сключени застраховки и закупени самолетни билети, за периода от издаване на фактурите до 29.06.2022 г. – деня, предхождащ предявяването на исковата молба, възлиза на сумата 16583,10 лева, съгласно изчисленията на вещото лице, но искът следва да бъде уважен в предявения размер, тъй като разликата от 1 стотинка е пренебрежима и е резултат от закръгляне.

С оглед изхода на спора, право на присъждане на разноските за производството се поражда за ищеца „Б.“ ЕООД, в приложение на чл. 78, ал. 1 ГПК. Ищецът претендира присъждане на разноски в размер на общо 56268,35 лева, съгласно представен списък по чл. 80 ГПК, срещу размера на които ответникът не релевира възражения, затова и със същите следва да бъде обременена правната сфера на „Б.Е.Е.“ ООД.

Така мотивиран, СЪДЪТ,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА „Б.Е.Е.“ ООД, ЕИК ****, със седалище гр. София и адрес на управление: гр. София, ул. ****, да заплати на „Б.“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище гр. София и адрес на управление: гр. София ул. „****“, на основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД, сумата 297250 (двеста деветдесет и седем хиляди двеста и петдесет) щатски долара – цена за резервирани 55 единични стаи в хотел „К.А.О. 5*“, гр. Ал Хубар, Саудитска Арабия, с единична цена 137,50 щатски долара за нощувка, дължима съгласно договор № 1881 от 05.10.2018 г., заедно със законната лихва от предявяване на исковата молба – 30.06.2022 г. до окончателното □ погасяване, на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД, сумата 63794,31 щатски долара (шестдесет и три хиляди седемстотин деветдесет и четири щатски долара и тридесет и един цента) – обезщетение за забава върху главницата от 297250 щатски долара за периода 28.07.2020 г. - 29.06.2022 г. – деня, предхождащ предявяването на исковата молба, на основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД, сумата 85041,55 лева (осемдесет и пет хиляди четиридесет и един лева и петдесет и пет стотинки) – цена на сключени за служители на ответника застраховки „Помощ при пътуване в чужбина с осигурен асистанс“ и закупени самолетни билети, за стойността на които на 28.07.2020 г. са издадени 10 броя фактури, заедно със законната лихва от предявяване на исковата молба – 30.06.2022 г. до окончателното □ погасяване и сумата 16583,11 лева (шестнадесет хиляди петстотин осемдесет и три лева и единадесет стотинки) - обезщетение за забава върху главницата от 85041,55 лева за периода 28.07.2020 г. - 29.06.2022 г. – деня, предхождащ предявяването на исковата молба, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата 56268,35 лева (петдесет и шест хиляди двеста шестдесет и осем лева и тридесет и пет стотинки) – разноски за производството.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийския апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

СЪДИЯ:

Съдия при Софийски градски съд: _____